

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

**ЗВІТ
З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ,
ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ
ЗА 2019 КАЛЕНДАРНИЙ РІК**

Декан

Михайло БРІЛЬ

Зав. кафедри

Наталія ГАВКАЛОВА

Звіт затверджено засіданням кафедри
Протокол № 8 від 26.11.2019 р.

Харків – 2019

Дані щодо річного звіту з наукової діяльності за 2019 р.

Назва кафедри державного управління, публічного адміністрування
та регіональної економіки

1. Визначні результати фундаментальних досліджень у галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук (бюджетно-кафедральна робота, НДР, яка фінансується за рахунок МОН).

За бюджетно-кафедральною темою «Теоретико-методологічні аспекти публічного управління та адміністрування» (№ державної реєстрації 0118U007178, науковий керівник – д.е.н., проф. Гавкалова Н. Л.):

запропонована функціонально-технологічна модель реалізації процесів надання публічних послуг фізичним та юридичним особам Харківського регіону з використанням електронно-інформаційних технологій, що є початком організованого процесу у сфері послуг в Україні;

удосконалено систему принципів публічного управління та адміністрування, яка є цілісною, комплементарною, індиферентною, та які можна звести до трьох основних груп регуляторів соціально-економічних процесів у національній системі: максимальна наближеність до потреб громадян; спрямованість дій управлінців на забезпечення належного сервісу; гнучкість і здатність до новаторських рішень в забезпеченні сервісних послуг;

обґрунтовано концептуальні засади управління реформою децентралізації в Україні з урахуванням європейського досвіду. Визначено, що децентралізація управління в Україні має здійснюватися за європейськими принципами. Успіх децентралізації, тобто дійсне самоврядування, залежить значною мірою від наявності достатніх ресурсів та можливостей автономно використовувати ці ресурси. Це означає таке: право органів місцевого самоврядування запроваджувати та стягувати місцеві податки та збори; право отримувати від уряду необхідні фонди для виконання переданих (делегованих) від нього повноважень та завдань; право використовувати ці фонди (кошти, інша ресурси) без надмірного контролю з боку органів влади вищих рівнів; право вирішувати питання місцевого значення, включаючи реалізацію проектів з місцевого розвитку, без надмірного втручання центральних органів планування та міністерств; достатня кількість висококваліфікованих кадрів та право призначати та звільняти працівників, а також технічна підтримка та консультативне і методичне забезпечення з центру;

визначено науково-теоретичні засади розвитку об'єднаних територіальних громад з урахуванням впливу архетипів. Обґрунтовано пріоритети у розвитку публічного управління та адміністрування з урахуванням архетипів, управління процесами надання публічних послуг у напрямі підвищення їх рівня та поширення охоплення громадян суспільства публічними послугами, забезпечення децентралізації управління в суспільстві як наслідку впливу архетипу прямої демократії з метою забезпечення дієвості публічного управління та адміністрування, що дасть змогу забезпечити його дієвість, а також визначити напрями

поширення демократизації на підставі одного з найважливіших архетипів архетипу прямої демократії;

дістало подальший розвиток підхід до переліку і змісту складових процесу здійснення інноваційної діяльності органами публічної влади в Україні. Запропонований підхід, на відміну від існуючого, акцентує увагу на реалізації такої кадрової політики, яка забезпечить формування необхідних професійних компетентностей у публічних службовців та зменшить опір інноваціям на основі прискорення їх готовності до цих інновацій. Доведено, що процес здійснення повноцінної інноваційної діяльності органами публічної влади повинен ґрунтуватися: на управлінні професійною компетентністю публічних службовців, що реалізується на основі оцінювання рівня компетентності публічних службовців й коригуванням цього рівня; на оцінюванні стану готовності публічних службовців до нововведень (обов'язковою умовою є обрання певних критеріїв оцінювання); на управлінні опором інноваціям в органах влади. Усе це має забезпечити інноваційно орієнтована кадрова політика, яка реалізується в органах публічної влади;

розроблено напрями удосконалення реалізації дієвої інноваційної політики органами публічної влади: ефективне використання механізмів інноваційного розвитку міст (державно-приватне партнерство, проектне управління); створення і подальший розвиток інноваційних структур (кластерні структури, зокрема, міжмуніципальні кластери тощо); використання новітніх технологій упровадження знань у діяльність органів місцевого самоврядування і місцевих органів державної виконавчої влади (технології e-learning, тренінгові технології тощо) та ін.

Результати наукових досліджень використано у наукових публікаціях членів кафедри, а також при розробці Стратегії економічного та соціального розвитку Харківського регіону у Науково-дослідному центрі індустріальних проблем розвитку НАН України.

2. Найважливіші результати прикладних досліджень (бюджетно-кафедральна робота, НДР, яка фінансується за рахунок МОН).

Зазначені дослідження не заплановано.

3. Результати виконання господарчих договорів.

За господарчим договором (№ 125 від 27.03.2019 р., період дії – 27.03.2019 р. – 31.07.2019 р.) «Підвищення рівня дієвості управління об'єднаними територіальними громадами» (науковий керівник – д.е.н., проф. Гавкалова Н. Л.) визначено пріоритети у розвитку публічного управління та адміністрування в об'єднаних територіальних громадах, здійснено дослідження механізмів та інструментів публічного адміністрування, менеджменту, управління персоналом для забезпечення розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні, а також узагальнено досвід дієвого управління ними. На основі отриманих результатів аналізу діяльності Малоданилівської селищної ради шляхом застосування теорії нечітких множин виявлено вплив організаційно-комунікаційного забезпечення публічного адміністрування на досягнення рівня соціально-економічного розвитку громади та дієвості управління нею. Дістало

подальшого розвитку методичний підхід, який дозволить звести ряд показників розвитку громади, дати оцінку наявної ситуації в Малоданилівській селищній раді, та що забезпечить дієвість управління громадою. Запропонований у роботі підхід до переліку і змісту складових процесу впровадження інновацій в управлінську діяльність Малоданилівської селищної ради, на відміну від існуючого, акцентує увагу на реалізації такої кадрової політики, яка забезпечить формування необхідних професійних компетентностей у посадових осіб місцевого самоврядування та зменшить опір інноваціям на основі прискорення готовності посадовців до цих інновацій.

I. Кількісні показники наукової діяльності:

№ з/п	Показники	Кількість
1.	Монографії всього:	1
	з них, за кордоном	1
2.	Підручники, навчальні посібники	-
3.	Фахові статті (вітчизняні)	20
4.	Наукові публікації у зарубіжних виданнях (кількість).	5
5.	Не фахові статті та тези	45
6.	Кількість публікацій (статей) всього, з них:	26
7.	статей у зарубіжних виданнях, в тому числі:	7
8.	у виданнях, що входять до НМБД Scopus	4
9.	у виданнях, що входять до НМБД Web of Science	-
10.	у виданнях, що входять до НМБД IndexCopernicus	2
11.	Кількість цитувань у виданнях що входять до НМБД:	-
12.	Scopus	-
13.	Web of Science	-
14.	IndexCopernicus	-
15.	Статті та тези за участю студентів	1
16.	Статті та тези, опубліковані студентами самостійно	102
	Молоді вчені	
17.	Чисельність молодих вчених (до 35 років) всього:	10
	з них доктори наук	-
	кандидати наук	5
	аспіранти	4
	докторанти (до 40 років)	-
	без ступеня, не включаючи аспірантів	1
18.	Наукові праці молодих вчених	26
	Опубліковано монографій	1
	з них за кордоном	1
	Опубліковано підручників, навчальних посібників	-
	Кількість публікацій (статей) всього, з них:	7
	статей у зарубіжних виданнях, в тому числі:	2
	у виданнях, що входять до НМБД Scopus	-
	у виданнях, що входять до НМБД Web of Science	1
	у виданнях, що входять до НМБД IndexCopernicus	1
	Кількість цитувань у виданнях що входять до НМБД:	-

	Scopus	-
	Web of Science	-
	IndexCopernicus	-

Примітка вихідні дані за статтями надавати в Excel файлі

II. Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2019 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор, за формою:

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	Gavkalova N., Lola Yu., Prokopovych S., Mykhailenko D.	Influence of the Country's Information Level on Its Economic Development	Modeling, Development and Strategic Management of Economic System (MDSMES 2019) : Proceedings of the 7th International Conference.	АЕВМР. – 2019. – Vol. 99

III. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених за 2019 рік.

3. Характеристика масових заходів з НДРС (конкурси, конференції, виставки тощо) із зазначенням назви заходу (*вказати П.І.Б. студента, курс, факультет, керівник*):

3.1. Кількість студентських наукових робіт, поданих на Всеукраїнський конкурс – 2.

За календарний рік було подано 2 студентські наукові роботи:

на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт за напрямом «Публічне управління та адміністрування», диплом І ступеня – студент 1м курсу факультету економіки і права Рогальов О. В. (керівник – д.е.н., проф. Гавкалова Н. Л.);

на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт за напрямом «Управління проектами та програмами», диплом III ступеня – студент студент 1м курсу факультету економіки і права Байов О. В. (керівник – к.е.н., доц. Золенко А. С.).

3.5. Кількість студентських наукових робіт, поданих на інші конкурси – 1.

За календарний рік було подано 1 студентську наукову роботу на міський конкурс студентських проектів «Харків – місто молодіжних ініціатив», диплом II ступеня – студенти 1м курсу факультету економіки і права Скіданова Д. А., Скіданов Т. А., Гусейнов Д. Г.

4. Кількість наукових публікацій за участю студентів (у співавторстві / самостійно).

За календарний рік кількість наукових публікацій за участю студентів:

у співавторстві – 1;

самостійно – 102 публікації.

5. Кількість охоронних документів на винаходи, отриманих студентами (у співавторстві /самостійно)

Немає.

6. Основні результати роботи представників кафедри в Раді молодих учених.

За календарний рік кафедра брала участь у проведенні Всеукраїнської науково-практичної конференції докторантів, молодих учених та студентів «Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти», секція 6 «Сучасні проблеми регіональної політики: напрями її реалізації», яка проводилася під егідою Ради молодих учених.

7. Основні результати роботи Наукового товариства студентів, аспірантів та докторантів кафедри.

Немає.

IV. Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями *(надати загальну інформацію про стан міжнародного наукового співробітництва установи: характеристику основних напрямів міжнародного наукового і науково-технічного співробітництва, приклади їх успішної реалізації та перспективи розвитку) (до 20 рядків).*

Відповідно до Угоди про наукову співпрацю між ХНЕУ ім. С. Кузнеця і Варшавським технологічним університетом «Варшавська політехніка» (Польща) (термін дії якого – безстроковий) кафедрою здійснювалося міжнародне співробітництво, зокрема, спільні наукові дослідження, а саме: за темою «Управління трансформаційними процесами в соціально-економічних системах» (керівники – к.е.н., доцент Гордієнко Л. Ю., Вацьковські К. С., д.е.н., професор, зав. кафедри інформатичних систем Варшавського технологічного університету «Варшавська політехніка»); спільні публікації: опубліковано 3 тези матеріалів конференції; запланована спільна монографія «Стратегічне управління трансформаційними процесами в публічних установах і організаціях».

Відповідно до Угоди про співпрацю між ХНЕУ ім. С. Кузнеця і Університетом Миколаса Ромериса, м. Вільнюс (Литва) від 16 листопада 2017 г., здійснювалося: підготовка методичного забезпечення з надання навчальних послуг «Магістерська програма двох дипломів спеціалізації «Публічне адміністрування» Магістерської програми «Публічне управління та адміністрування» (в ХНЕУ ім. С. Кузнеця) та спеціалізації «Public Governance в контексті Європейської інтеграції» Магістерської програми «Публічне адміністрування»; участь у конференціях: участь представника Університету Миколаса Ромериса (Смальскиса В.) у Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Публічне управління: проблеми та перспективи» (25.10.2019 р.), а також участь представників ХНЕУ ім. С. Кузнеця (Гавкалової Н. Л.) у VI Щорічній Міжнародній конференції «Трансформації в публічному врядуванні: між ефективністю та соціальним впливом» (13.03.2019 р., м. Вільнюс, Литва); спільні публікації: опубліковано 1 статтю (НКБД Scopus) та 1 тези матеріалів конференції.

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами (окремо по кожній країні) викласти за формою:

Країна партнер (за алфавітом)	Установа – партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4	5
Литва	Університет Миколаса Ромериса, м. Вільнюс	Магістерська програма двох дипломів спеціалізації «Публічне адміністрування»	Угода про відкриття магістерської програми двох дипломів на 3 роки з пролонгацією	Очікується створення об'єднаної Магістерської програми з видачею двох дипломів в області Публічного адміністрування (Public Administration Master's Degree Programme) і Публічного адміністрування в ЄС (Public Administration in EU Master's Degree Programme).
Польща	Варшавський технологічний університет «Варшавська політехніка»	Управління трансформаційними процесами в соціально-економічних системах	Угода про наукову співпрацю між ХНЕУ ім. С. Кузнеця і Варшавським технологічним університетом (термін дії – безстроковий)	3 спільні публікації; Спільні доповіді з публікацією тез на 3-х міжнародних науково-практичних конференціях, в т. ч. з використанням skype

V. Інформація про наукову та науково-технічну діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України та національних галузевих академій наук (до 20 рядків) (спільні структурні підрозділи, тематика досліджень, видавнича діяльність, стажування студентів та аспірантів на базі академічних установ, результативність спільної співпраці, об'єднання зусиль щодо створення спільних центрів колективного користування наукоємним обладнанням, шляхи вирішення цього питання).

Зазначена діяльність у 2019 році не здійснювалася.

VI. Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями або Київською міською державною адміністрацією та спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних потреб (до 20 рядків) (господовірна тематика, обсяги її фінансування, вирішені регіональні проблеми тощо).

Під егідою Харківської обласної державної адміністрації кафедра організувала та провела Міжнародну науково-практичну інтернет-конференцію «Публічне управління: проблеми та перспективи» (25.10.2019 р.). За результатами проведеної конференції прийнято резолюцію. Основні висновки: 1) розроблено практичні заходи щодо формування дієвих механізмів підвищення ефективності реалізації публічного управління в регіонах України з урахуванням: пріоритетів та напрямів вдосконалення роботи цих органів, стандартів управління якістю при наданні адміністративних послуг; нової концепції формування стратегічного мислення у публічних службовців щодо управління державою, регіонами; особливостей функцій кадрових служб органів публічної влади тощо; 2) доведено, що для більш повного використання наявних ресурсів Харківського регіону та для підвищення економічного розвитку та забезпечення його конкурентоспроможності першочерговим і невідкладним завданням є усвідомлення важливості управління інноваційно-інвестиційними та інтелектуальними ресурсами. Важливим напрямом здійснення цього процесу є формування та ефективне використання інтелектуального, людського і соціального капіталу на регіональному рівні, що може бути досягнуто, за рахунок розробки і впровадження державних та регіональних програм, проектів регіонального розвитку, що спрямовані на підтримку наукового-технічного й інтелектуального потенціалу регіону; за рахунок проведення дієвого професійного навчання і підвищення кваліфікації персоналу підприємств, органів публічної влади із застосуванням сучасних форм і методів професійного навчання.

VII. Розвиток матеріально-технічної бази досліджень

Оновити дані про потреби в унікальних наукових приладах та обладнанні іноземного виробництва вартістю понад 100 тис. грн. за формою:

№ з/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу) і його марка, фірма-виробник, країна походження	Обґрунтування потреби закупівлі приладу (обладнання) в розрізі наукової тематики, що виконується ЗВО/науковою установою	Вартість, дол. США або євро
1	2	3	4
	-	-	-

VIII. Розробки, які впроваджено у 2019 році

№ з/п	Назва та автори розробки за НДР кафедри	Показники результативності, переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата впровадження	Результати, які отримано ЗВО від впровадження
1	2	3	4	5	6
1.	<p>Методичний підхід до визначення якості організаційно-комунікаційного забезпечення управлінської діяльності персоналу Малооданилівської селищної ради, Керівник НДР, д.е.н., проф. Гавкалова Н. Л.</p>	<p>Перевагами методичного підходу до визначення якості організаційно-комунікаційного забезпечення управлінської діяльності персоналу Малооданилівської селищної ради є можливість обґрунтованого вибору відповідної організаційно-комунікаційної стратегії, здатної забезпечити дієве управління в громаді. Це, у свою чергу, дозволить установити вплив організаційно-комунікаційного забезпечення публічного адміністрування на досягнення рівня соціально-економічного розвитку Малооданилівської селищної ради та дієвість управління нею. Економічний ефект – отримання додаткових надходжень до місцевого бюджету Малооданилівської селищної ради за рахунок досягнення високого рівня соціально-економічного розвитку Малооданилівської громади та дієвості управління нею. Соціальний ефект – підвищення рівня суспільного добробуту</p>			<p>Можливість апробації наукових досліджень у діяльності об'єднаних територіальних громад, інших органів місцевого самоврядування, публічних організацій, а також для співпраці об'єднаних територіальних громад з бізнес-структурами, іншими органами місцевої влади і самоврядування. Використання студентами результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.</p>

		<p>мешканців громади за рахунок посилення спроможності Малооданилівської селищної ради та використання нею дієвої організаційно-комунікаційної стратегії.</p>			
--	--	---	--	--	--

У процесі проведення науково-дослідної роботи на кафедрі були виявлені такі недоліки: 1) у поточному році проводилися наукові заходи для представників об'єднаних територіальних громад Харківської області тільки за межами ХНЕУ ім. С. Кузнеця;

2) спостерігалася низька активність кафедри щодо ведення студентських гуртків (наявність тільки 2 наукових гуртків);

3) при значній загальній кількості публікацій у виданнях, що входять до НМБД, спостерігається недостатня кількість цитувань на них;

Пропозиції щодо усунення вищевказаних недоліків:

організувати у 2020 році проведення декількох наукових заходів для представників об'єднаних територіальних громад Харківської області у стінах ХНЕУ ім. С. Кузнеця;

активізувати наукову діяльність кафедри щодо ведення студентських гуртків шляхом організації нового студентського гуртка у сфері управління проектами;

підвищити кількість цитувань на наукові праці викладачів кафедри, що входять до НМБД.

Завідувач кафедри

Н. Л. Гавкалова

Відповідальний

за науково-дослідну роботу

Г. М. Шумська

06.12.2019 р.